A NAGYSZALONTAI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE 1929 ÉVI NOVEMBER HÓ 6 NAPJÁN NAGYSZALONTÁN TARTOTT

KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE

ÖSSZEÁLLITOTTA :

ARDAI ALADÁR

EGYHÁZMEGYEI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ

A NAGYSZALONTAI REF. EGYHÁZMEGYE HIVATALOS KIADÁSA.

TIPOGRAFIA WEISZ TINCA.

A NAGYSZALONTAI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE 1929 ÉVI NOVEMBER HÓ 6 NAPJÁN NAGYSZALONTÁN TARTOTT

KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE

ÖSSZEÁLLITOTTA :

ARDAI ALADÁR
EGYHÁZMEGYEI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ

A NAGYSZALONTAI REF. EGYHÁZMEGYE HIVATALOS KIADÁSA.

TIPOGRAFIA WEISZ TINCA.

A NAGYSZALONTAI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE 1929 ÉVI NOVEMBER HÓ 6 NAPJÁN NAGYSZALONTÁN TARTOTT

KÖZGYŰLÉSÉNEK JEGYZŐKÖNYVE

Jelen voltak: Kassay Béla esperes s előbb Gróf Tisza Kálmán hivatali korra legidősebb világi tanácsbiró, majd Szabó Zoltán egyházmegyei gondnok elnöklése mellett :

I. Tanácsbirák :

Lelkészi részről :	Világi részről :
Böszörményi Lajos	gróf Tisza Kálmán
Fogarassy Bálint	Dr. Hadházy Kálmán
Bottyán Pál	Dr. Miskolczy Jenő
Bokor Sándor	Mészáros Dániel
Balogh Mátyás	Fráter Emil
Szakács Dénes	

II. Ügyész :

Dr. Kapéry Béla.

III. Jegyzők :

Ardai Aladár és Kun Zoltán lelkészi, Dr. Hadházy Kálmán és Rovács István világi részről.

IV. A számvevőszéktől :

Rácz Gyula elnök, Juhász András előadó, Bottyán Pál, Nánássy Dániel, Szűcs Antal, Kegyes István, Rovács István.

V. A belmissziói bizottságból :

Kassay Béla elnök, Bokor Sándor előadó, Bottyán Pál, Nagy Zoltán, Kun Zoltán, Szűcs Antal.

VI. Az egyházközségek képviseletében:

Ágyáról:	Fogarassy Bálint l. Hadi m. Sándor g.
Antról:	Balogh Mátyás l. Tokai Ferenc g.
Aradról:	Csécsy Imre l. Szabó Zoltán fg és Mészáros Dániel pr.
Árpádról:	Boros Gábor l. Tárnok János g.
Belényesről:	Jakab Viktor l.
Bsonkolyosról:	Kecskeméthy Kálmán l.
Bujlakról:	
Bélzeréndről:	Igyártó Sándor l. Tóth János pr.
Borosjenőről:	Liszkay Kálmán sl.
Borossebesről:	Szabó József l.
Csermőről:	Szijártó Szabó Antal g.
Erdőgyarakról:	Bugyi János l.
Erdőhegyről:	Bottyán Pál l.
Feketegyarmatról:	Bokor Sándor l. Papp Ferenc g.
Feketetótról:	Nánássy Dániel l. Molnár László g.
Gyantáról:	Ardai Aladár l. Ambrus d. István g.
Gyorokról:	
Köröstárkányból:	Szakács Dénes l.
Magyarcsékéről:	
Magyarremetéről:	
Mezőbajról:	Szűcs Antal l. N. Varga Sándor g.
Nagyszalontáról:	Böszörményi Lajos és Dohi Árpád l. Kenéz Lajos és Balogh János pr.
Nagyzeréndről:	Balogh László l. Gál Lajos g.
Pankotáról:	Kun Zoltán l.
Sztleányfalváról:	Nagy Dániel l. Takács József g.
Tamáshidáról:	Unghváry Gyula l.
Tenkéről:	Kassay Béla l. P. Orbán Péter g.
Vadászról:	Vass Jenő l.
Várasfenesről:	Juhász András l. Mikló Péter g.

VII. Tanitó képviselők:

Seress László és Mikó Pál.

36. szám. A nagyszalontai ref. egyházmegye 1929 évi őszi közgyülését Nagyszalontán a ref. egyházközség tanácstermében tartotta meg. A gyülésen a lelkészi tagok és világiak csaknem teljes

számmal jelentek meg a „Tartomány“ kivételével, — honnan a belényesi nagyvásár miatt a világi tagok közül néhányan elmaradtak — mely körülmény a jövőre precedensül nem szolgálhat. A tárgyalások lefolyása ezuttal is harmonikus és méltóságteljes volt.

A „Jövel Szentlélek Uristen“ buzgó eléneklése után esperes áhitatos, megragadó szépségü imája emelte magasba a lelkeket.

Ez ima Böszörményi Lajos tb. esperes inditványára jegyzőkönyvben megörökittetni határoztatik.

ESPERES IMÁDSÁGA :

Te hozzád jövünk, Téged keresünk, Oh „Magasságos és Dicsőséges ! ki örökkévalóságban lakozol s kinek neve : Szent.“ Téged keresünk mi, kiket a Te országod, földi anyaszentegyházad ügyeinek intézésére, az örökkévaló igének predikálására, a Te földi gyülekezeteidben előljárásra, példaadásra hivtál el. Alázattal valljuk meg Előtted, Atyánk ! hogy a Te segedelmed nélkül minden mi munkánk hiábavaló, hogy az emberi bölcseség, ha Nálad nélkül, önmaga akar alkotni : gyarló, tehetetlen s a mit alkot : hamar elmuló, sőt gyakran a Te szent céljaidnak ellenére jár.

Erre az igazságra tanit a világ történelme, mely véres lapokon tárja elénk, hova jut az ember, midőn elfelejtkezik arról, hogy a Te képedre és hasonlatosságodra alkottatott. Erre tanit a Te anyaszentegyházadnak története is, mely lelki sötétségbe borulva mutatja a keresztyénséget, midőn a vezetők véka alá rejtették a világosságot.

De a Te jóságod Atyánk ! végtelen, irgalmad elfogyhatatlan. Megengeded, hogy saját utain haladjon földi gyermeked s ha sötétségbe borul előtte az ösvény és ő belátva tévedését, feléd nyujtja esdeklő imával kezét : Te, örök világosság Atyja ! fényt gyujtasz neki a sötétben s vezérled bizton az apai hajlék felé.

Igy volt ez akkor is, 412 évvel ezelőtt ! Ősz, hervadó, borongós ősz volt a Te anyaszentegyházadban ; a papi fejedelmek kevélyen ültek fényes trónusokon s a lelkekre hamis tudománynak, lelki sötétségnek köde eresz-

kedett alá. És a Te kegyelmed Atyánk! fényes világosságot gyujtott 2 helyen is egyszerre, a kicsiny német városkában, Wittenbergben és Helvétia hótakart bércei között, s ezt a világosságot azóta, — bármint igyekezett kioltani a hatalmi vágy és a földnek szerelme, — elaludni nem engeded, Szent Lelked éltető fuvalatával táplálod a tüzet, a miért szent Fiad, a Krisztus meghalt, a Te lélekben és igazságban imádságodnak szent oltártüzét.

Jó Istenünk, Édes Atyánk! A Te Szent Lelked segedelmét kérjük most Tőled mi is. Sokszor ugy tetszik nekünk, hogy nemcsak odakünn, a természetben van ősz, hervadás, borulat ideje, mintha a lelki világban is csüggedésre hajló idő, hervadó, szomoru ősz volna.

Oh mi erős várunk, gondviselő Istenünk! A mi hitünket elcsüggedni, evangéliumod ragyogó világosságát köztünk homályba borulni ne hagyd. Megváltó Jézusunk! Hozzád akarunk menni mi is a világ háborgó tengerén, mint Péter a Genezáret hullámzó taván; mint ő, mi is bizakodva esedezünk Hozzád: „Uram! parancsolj, hogy Hozzád mehessek a vizeken!“ Oh! ha megrémülünk mi is, midőn látjuk ellenünk fordulni a világ szeleit s kételkedésünk miatt kezdünk elmerülni a habokban: Uram! tarts meg minket, nyujtsd ki felénk hatalmas kezed, ragadj meg minket a biztató szóval: „Kicsinyhitü! miért kételkedél?“ s vigy be a Te hajódba, mely a szelek elállтával csöndesen halad a biztos rév felé.

Szent Lélek Isten! Világits nekünk az evangélium, a szeretet fényével most is, midőn anyaszentegyházad ügyeit intézni egybegyülekeztünk. Szenteld meg a mi tanácskozásunkat, vezesd határozatainkat, hogy a mit szólunk és cselekszünk, legyen mind a Te anyaszentegyházadnak javára, az Atya, Fiu, Szent Lélek, teljes Szent Háromság, egy örök Isten dicsőségére

Ámen.

Esperes rövid megnyitójában az egyh. m. közgyülés alkotó tagjainak szives üdvözlése után szeretettel és hittel kéri meghozni a tárgyalandó ügyekben a határozatokat. A világi képviselők utján kéri a presbytériumokat, hogy a hozott határozatok végrehajtásában a gyülekezetekben a szent ügyhöz méltó buzgósággal és bölcs meg-

fontolással járjanak el. Tekintettel, hogy a gondnok ur Őméltósága még nem érkezett meg és érkezéséről semmi bizonyosat nem tud, a világi elnökség ellátására telkéri gróf Tisza Kálmán hivatali korra legidősebb tanácsbirót és ismételten üdvözölve a lelkészi és világi tisztviselői kart az egyházmegyei közgyülés összes jelen lévő alkotó tagjait :

a nagyszalontai ref. egyházmegye 1929 évi november hó 6-ik napjára összehivott közgyülését elnöktársa nevében is megnyitottnak nyilvánitja.

37. szám. Az egyházak világi képviselőit megbizó leveleik alapján az egyházközségek névsorrendjében

igazolja egyházmegyénk közgyülése.

38. szám. Bodnár Lajos cserményi, Turóczy Gyula magyarcsékei, Szatmáry István magyarremetei lelkészek és Dr. Sarkady Dániel világi tanácsbiró betegség miatt, Nagy Zoltán b. ujlaki lelkész a magyarcsékei és a vadászi egyház világi képviselője egyébb halaszthatatlanul fontos elfoglaltság miatt nem jelenhettek meg egyházmegyénk közgyülésén. Nem igazolták előre távolmaradásukat Wesmás Károly gyoroki lelkész, továbbá a belényesi, b. sonkolyosi, b. ujlaki, borosjenői, borossebesi, erdőgyaraki, erdőhegyi, gyoroki, köröstárkányi, magyarremetei, pankotai és tamáshidai egyházak világi képviselői.

Egyházmegyénk közgyülése az előre bejelentett távolmaradásokat igazoltnak veszi. A többi távolmaradóknak az utólagos igazolásra 30 napos terminust ad. Az igazolatlan mulasztókat a 62—1926 sz. egyh. m. határozat alapján 200 Lei rendbirsággal bünteti.

39. szám. A kiosztott tárgysorozatot egyházmegyénk közgyülése felolvasottnak tekinti s a tanácskozás rendjéül változás nélkül

elfogadja.

40. szám. A mult gyülésről elmaradtak az utólagos igazolási terminus alatt az esperes urnál valamennyien elfogadható indokkal igazolták távolmaradásukat.

Egyházmegyénk közgyülése a bejelentést tudomásul veszi s a tavaszi egyh. m. gyülés távolmaradóit bejelentett indokaik alapján utólagosan igazolja.

41. szám. Tárgyaltatott az esperes előzetesen kinyomatott, a közgyülés alkotó tagjaihoz kellő időben eljuttatott, az 1929 évi

egyházlátogatás alapján az egyházmegye állapotáról szóló jelentése. (Lásd a mellékletet)

Egyházmegyénk közgyülése esperes kimeritő jelentését a törvényszerű egyházlátogatásról s az egyházmegye állapotáról általában tudomásul veszi, s az intézkedéseket igénylő ügyekben a következőket határozza :

a., Általánosságban *elkötelezi a presbyteriumokat*, hogy a kanonika vizitáció alkalmával tartani szokott presbyteri gyüléseken teljes számmal jelenjenek meg, esetleges akadályoztatásukat az akadály megnevezésével előre jelentsék a helyi lelkésznek.

b., *Utasitja az egyházlátogató küldöttségeket*, hogy ugy a megjelent, mint a távolmaradt presbyterek neveit jegyzőkönyveikben sorolják fel, hogy a kötelesség mulasztó presbyterek ellen az eljárás meginditható legyen.

c., *Utasitja a lelkészeket*, hogy a presbytereket az iskolalátogatásra is hivják meg, hogy a presbyteriumok az iskolák mikénti vezetéséről a vizsgálat alatt pontos tájékozódást szerezzenek.

d., *Mezőbaj és Szentleányfalva* presbyteriumát kötelességmulasztásáért megrójja és elvárja, hogy a jövőben évente legalább ez egy alkalommal a presbyterek az egyház ügyeit magán ügyeiknek elébe helyezzék

e., Örömmel veszi tudomásul, hogy az egyházi épületek *tüzbiztositásánál* a presbyteriumok felelősségük tudatában a legtöbb helyen kielégitő határozatokat hoztak.

A tűzbiztositási ügyét még nem rendezett *mezőbajji és belényesujlaki* presbyteriumokkal szemben a mulasztásból származó esetleges károkért egyházmegyénk közgyülése ezuttal is megállapitja az anyagi felelősséget.

f.. A kitünő tanitóknak és hitoktatóknak buzgó és eredményes munkájukért elismerését fejezi ki egyházmegyénk közgyülése.

Örömmel veszi tudomásul, hogy iskoláink nagyrésze hivatása magaslatán áll s tanitóink és hitoktatóink egyházunk és fajunk nagy érdekeit szem előtt tartva, legjobb tudásuk és szorgalmuk szerint müködnek. Az esperesi jelentésben névszerint is felsorolt *15 kitünő tanitó* beszédes bizonyság amellett, hogy a felekezeti iskolák nagyrésze a magyar kálvinista kulturának méltó letéteményese s hogy ez iskolák

fenttartása egyházaink részéről minden áldozatot megérdemel.

Szomoru kivételként tekinti egyházmegyénk közgyülése a hivatásukat buzgalommal végző tanitók sorában *Nagy Gyula* várastenesi tanitót, aki ellen teljes eredménytelen tanitása miatt az egyház presbyteriuma méltán emelt ktfogást s aki ellen türhetetlen mulasztásai és magaviselete miatt hivatalból is fegyelmi vizsgálatot inditani kellet.

h., A tanitók érdemének honorálása és ambiciójának fokozása céljából egyházmegyénk közgyülése azt a kérést intézi *egyházkerületünk közgyüléséhez*, utasitsa a segélyosztó bizottságot, hogy a tanitói segélyek kiosztásánál a javadalmi állapotok mellett a tanitók tanitási eredményére is tekintettel legyen.

Örömmel veszi tudomásul, hogy az egyházak hivatalos ügyvezetése mindenütt rendben van s hogy az egyházi épületek karbantartására a presbyteriumok általában gondot forditanak.

i., *A nagys alontai és bélzerindi* egyházak presbyteriumát *szegényügyi bizottság* alakitására, általában az összes egyházközségeket a szegényügy felkarolására kötelezi.

j., A vasárnap délutáni istenitiszteletek az egyházkerületi közgyülés vonatkozó határozata szerint mindenütt *Kátémagyarázattal* tartandók. *Erdőgyarak és Árpád* egyházközségek *lelkeszei* a vasárnap délutáni kátémagyarázatos istenitiszteletek tartására külön is elköteleztetnek. A presbyteriumok tartsák kötelességüknek, hogy jó példa adásukkal s a hivek állandó buzditásával a lelkész segitségére legyenek.

k., *Nagyszalonta* presbyteriuma egyházi énekkar szervezésére

l., *Árpád és Nagyzerénd* presbyteriuma a hátralékos köztartozások mielőbbi befizetésére utasittatik.

A kulturadó tartozás befizetését megtagadó *vadászi* presbyteriummal szemben — amennyiben egyházkerületünk elnöksége egyházmegyénk utján kiván intézkedni, — meghatalmazást ad egyházmegyénk elnökségének, hogy a presbyterium ellen a fegyelmi vizsgálatot hivatalból megindítsa, szükség esetén a presbyteriumot feloszlassa s a gyülekezetet az Egyh. Törv. I t. cz. 47 §-a alapján önrendelkezési jogától megfossza.

m., Örvendetes tudomásul szolgál, hogy a *feketetói és szentleányfalvai* gyülekezetekben a lelkészcsere után a rend, béke és nyugalom helyre állt. A sikeres munkát és békés fejlődést a jövőben is csak a lelkész és presbyterium együttes munkája és békés harmóniája biztosithatja.

n., *Várkonyi Imre* kisházai előkönyörgőt a vallás és ének eredményesebb tanitására — a presbyteriummal egyetértőbb munkálkodásra, — a hivekkel szemben megértőbb bánásmódra, a gyülekezet vezetésében több önmérséklésre és prudenciára, a sainálatosan felidézett ellentétek kiegyenlitésére és az ellenszenv eloszlatására fegyelmi eljárás terhe alatt kötelezi. Értse meg előkönyörgő, hogy tapintatlan eljárásával a leányegyház léte ellen tör, amennyiben a kitérések következtében lélekszám-apadás az egyház anyagi bázisául szolgáló földek kisajátitásához vezethet.

o., A baptizmustól megtámadott, anyaegyházközségétől 9 km. távoleső, teljesen vagyontalan hivekből álló *tenkeszéplaki* fiókegyházközséget az egyház-védő munkát ellátó felügyelő lelkész, vagy helyettese fuvarköltsége számára évi 3000 Lei állandó jellegü kerületi segélyezésre ajánlja.

p., *A nagyzeréndi* egyház presbyteriumát a paróchia ujjáépitésére,

q., *a feketegyarmatit* a lelkészlak melléképületei és keritése rendbehozására,

r., *a tamáshidait* a tanitói lakás renoválására kötelezi.

s., *Bélzeréndi és Vadász* presbyteriuma a felsőbb osztályok mielőbbi beállitására kötelezteti.

t., *Ágya* presbyteriuma kövessen el mindent, hogy a felsőbb osztályok ne mulasszanak s hogy az iskolahagyott növendékek a konfirmációtól el ne maradozzanak.

u., *Ant* presbyteriumát utasitja, hogy az állami iskola tanitójával békességes megállapodást keressen az osztály csoportokkénti tanitásra s hogy az alsó osztály csoportot lehetőleg a felekezeti, a felsőt az állami iskola tanitsa.

v., *A belenyessonkolyosi* presbyterium utasittatik, hogy az egyháztulajdonát képező, jelenleg az állami oktatás céljára bérbeadott iskola épületét a törvény alapján a községi vezetőség szorgalmazásával a községi pénztár terhére rendbentartsa.

x., Sajnálattal veszi tudomásul — hogy a *köröstárkányi presbyterium* többszöri utasitás dacára nem teljesiti az iskolalátogatás szorgalmazására vonatkozó kötelességét. A presbyteriumot mulasztásáért meginti és fegyelmi felelősség terhe mellett utoljára hivja fel az iskolával szemben e legelemibb kötelességének lelkiismeretes teljesitésére. — A presbyterium tagjaitól mindenekfelett elvárja, hogy gyermekeik és unokáik pontos iskoláztatásával a többi szülőknek adjanak követendő példát. A két tanitó pedig ugy végezze kötelességét, hogy a szülők örömmel lássák gyermekeik tanulmányi előhaladását s meggyőződjenek, hogy a gyermek iskolában töltött ideje bő áldást hozó és nem haszontalanul eltöltött idő.

y., *Arad* agrárpanaszát orvoslás keresés végett az iratok kapcsán felterjeszti az egyházkerületi közgyüléshez.

z., Örömmel veszi tudomásul, hogy *a borosjenői egyház agrár ügye* a legfelsőbb agrártanács előtt kivánatos megoldást nyert. Miután azonban az alsófoku agrárhatóságok azon cimen, hogy nincs reserva föld, a döntés végrehajtásától vonakodnak, ismételt felterjesztést kénytelen tenni *az egyh. kerületi közgyüléshez* mostmár azon célból, hogy a legfelsőbb agrártanács kedvező döntése végrehajtassék.

E sok bajjal küzdő missziói egyház nehéz anyagi helyzetén segitendő, e. m. közgyülésünk kéri a lelkészi lakra kölcsönöket adott kebelbeli egyházközségeket, hogy költsöneik viszatérítésétől tekintsenek el.

Elismeréssel adózik a missziói körben buzgólkodó *Liszkay Kálmán s. lelkésznek és Major László presbyternek*, akiknek agilis munkája a béli szórvány fiókegyházközséggé szervezését s a silindiai szórvány imaház épitésének biztató kilátásait eredményezte.

Örömmel értesül, hogy a nagyzeréndi egyház $^3/_4$ év óta huzódó lelkészválasztási ügye a Balogh László egyhangu megválasztásával szerencsés megoldást nyert. Reméli, hogy lelkész és presbyterium együttes munkája a nagyzeréndi egyház áldozatosabb és boldogabb jövőjét alapozza meg.

Meghatottan gondol a korán elköltözött

— vállaji Sipos Ida belényesujlaki tanitónőre —

Rövid, küzdelmes és csalódásokkal teljes földi élete után legyen nyugalma csendes, s szeretteivel való találkozása boldog.

Végül örömmel üdvözli a nagy áldozatokkal orgonát épittető gyantai és nagyszalontai egyházközségeket. Köszönetet mond esperesnek, hogy ez örvendező gyülekezetekben, majd a fiókegyházközséggé alakult béli szórványban az Igét hirdette s hogy a nagykárolyi Károli Gáspár emlékünnepélyen egyházmegyénket képviselte. Legyen áldás az Igén, amelyet épülésre és erősitésre hirdetett s az életen, melyet maradék nélkül egyházmegyénk előhaladásának és boldogulásának szentel.

42. szám. Tárgyaltatott esperesnek az elnökileg elintézett ügyekről szóló jelentése. (Lásd a mellékletet)

Egyházmegyénk közgyülése esperes jelentését az elnökileg elintézett ügyekről általában tudomásul veszi s intézkedéseit jóváhagyja és megerősiti a következőkben :

ad 2. 3. 8. 9. 10. A presbyteriumok határozatai és bemutatott okmányaik alapján azon intézkedéseit, hogy

Benke Bélát a feketegyarmati h. kántortanitóságban,

Tordai Ferencet és Máté Lajost a nagyszalontai tanitó, illetve h. kántori állásban,

Márton Herminát a bujlaki h. tanitóságban,

Péter Bélát a borossebesi h. kántortanitóságban,

Szabó Dánielt a pankotai kántortanitóságban megerősitette.

ad 1. 11. 5. 6. Püspöki kirendelés alapján azon intézkedését, hogy

Boros Ferenc, majd D Kiss Lajos III éves theologusoknak Csermőn kisegitő lelkészi teendők végzésére,

Patay István s. lelkésznek Tenkén minden lelkészi teendők végzésére.

Szőke Sándor s. lelkésznek Nagyszalontán az internátusi felügyelői és hitoktatói teendők ellátására s egyben minden lelkészi teendők végzésére 'elhatalmazást adott.

ad 4. 7. A presbyterium határozata és a bemutatott munkaszerződések alapján azon intézkedését, hogy az anti presbyterium az egyházi épületeken végzendő munkákat a megerősitett munkaszerződések alapján munkába adhassa s hogy a templomrenoválás céljára a hivekre 200,000 Lei rendkivüli adót kivethessen.

43. szám. Eskütételre jelentkezik Márton Hermina belényesujlaki tanitónő. Nevezett a hivatalos esküt a közgyülés szine előtt leteszi.

Egyházmegyénk közgyülése Márton Hermina b. ujlaki tanitónőt állásában megerősiti azzal, hogy a mai naptól az Egyházmegyei tanitó és segélyegyesületnek kötelezett tagja s hogy az eskü letételéről az esperesi hivataltól bizonyitványt fog kapni. Közgyülésünk esküt tett tanitó munkájára és életére az Isten áldó kegyelmét kéri.

11. szám. A nagyszalontai egyház presbyteriuma — e célra történt önkéntes adományok ra tekintettel — az uj orgona beállitásával kapcsolatban a templom belső tatarozását, kifestését is elhatározta. A munka sürgősségére tekintettel az épittető bizottság javaslatára mellőzte a hosszadalmas nyilvános pályázatot, ajánlattételre szólitotta fel az egyháznak leggyakrabban dolgozni szokott épitő és mázoló iparosokat s ezek ajánlatából választotta ki az egyház szempontjából legmegfelelőbbet. A munka ilyetén kiadása ellen az épitészek részéről Sütő Endre és Kiss Mihály kifogást emeltek s törvényes határidő alatt az esperesi hivatalhoz küldött fellebbezésükben a munka azonnali beszüntetését s annak pályázat utján való kiadását kivánták, a mázolók közül pedig Megyeri Ferenc szintén törvényeshatáridő alatt beadott fellebbezésében a maga számára igényelte a festési munkát azon cimen, mert a megkérdezett festők közül ő adta a legolcsóbb ajánlatot.

Egyházmegyei elnökség a szalontai egyház vezetőinek megkérdezése s az ügyészi vélemény meghallgatása után felebbezők kérését elutasitotta, még pedig az épitőkét azon indokolással, hogy az Egyh. Törv. I. t. c. oly rendelkezést nem tartalmaz, hogy az ilyen munkálatok csak nyilvános árlejtés utján volnának kiadhatók s mert a presbyterium a törvény által rendelt óvatosságon felül védte az egyhazi közérdeket akkor, amikor több vállalkozó megkérdezése után kötötte meg a szükséges munkálatokra vonatkozó szerződéseket. — a Megyeri Ferencét pedig azzal, — mert a presbyterium az általános feltételekben kikötötte azt a jogot, hogy a pályázatok közül szabadon fog választani, továbbá, mert e kikötés az egyházi törvényekbe nem ütközik és végül mert a pályázók a velük közölt általános feltételeket elfogadták. Tekintettel azonban arra, hogy a fellebbezők az Egyh. Törv. I t. c. 15 §-ára látszanak fellebbezésüket alapitani, elrendelte az ügy egyházmegyei letárgyalását.

Egyházmegyénk közgyülése az Elnökség döntését indokaira tekintettel jóváhagyja és Sütő Endre és Kiss Mihály épitő és Megyeri Ferenc mázoló mestereket fellebbezéseikkel elutasitja.

15. szám. Olvastattak a számvevőszék alábbi jelentései :

a.) Rendben találta és jóváhagyásra ajánlja a számvevőszék a nagyzeréndi 1928 évi gondnoki, alapitványi, termény és takarékmagtári számadást.

Egyh. m. közgyülésünk a nagyzeréndi egyház gondnoki számadását jóváhagyja s gondnok részére a szokásos fenttartások mellett a felmentvényt megadja.

b) Számvevőszék jelenti, hogy a gyoroki 1928 évi gondnoki számadás jóvá nem hagyható, mert a számadásban szereplő 1927 évi 2446 L. pénztári maradvány nem egyezik az egyházmegye által jóváhagyott 1927 évi számadás 3445 Lei pénztári maradványával.

Ugyancsak a Rózsa-Székely alap az 1927 évi jóváhagyott számadás szerint 3490 Lei. Ellenben az 1928 évi számadáshoz csatolt betétkönyv másolata kimutatása szerint az 1927 évi maradvány 3172 Lei, ugy hogy 1928 dec. 31-én a kamatokkal az csak 3330 Lei. A fogyás nincsen semmivel sem igazolva. Dacára annak, hogy számvizsgáló 287 sz. a. aug. 8-án és 325 sz. a. okt. 19-én lelkésztől felvilágositást kért, semmi választ nem kapott, s igy — mivel a kiindulási pont : a pénztári maradvány bizonytalan — a számadást meg nem vizsgálhatta.

Egyházmegyénk közgyülése fenti okok alapján utasitja a gyoroki egyházat, hogy 1928 évi számadását hozza rendbe s legkésőbb 1930 febr. 1-ig az illető számvevőszéki taghoz terjessze be.

Lelkészt pedig utasitja, hogy a jövőben a számvevő felhivására minden a számadás megvizsgálására vonatkozó felvilágositást haladék nélkül adjon meg.

c.) Számvevőszék javaslatára

jóváhagyja egyházmegyei közgyülés a nagyszalontai ref. egyh. megyei internátus 1928 évi épitési számadását, mely szerint az összes bevétel 140.148 Lei 70 bani, az összes kiadás 140.148 Lei 70 bani volt.

d.) Számvevőszék javaslatára

jóváhagyja egyházmegyei közgyülésünk a nagyszalontai internátus 1928—929 évi számadását s Bonczos László pénztárosnak a szokásos fenttartások mellett a számadás terhe alól a felmentvényt megadja.

e.) Számvevőszék javaslatára

elrendeli egyhazmegyei közgyülésünk, hogy a jövőben átnézés és ellenőrizhetés szempontjábólaz egyes egyházakkölt ségelőirányzatai legkésőbb azon év január 31-ig elkészitendők,

melyre a költségvetés szól. Ez a költségvetés a számadáshoz csatolandó s ugy kell a számvevőszékhez beterjeszteni.

f) Számvevőszék jelenti, hogy Rácz Gyula számvevőszéki elnök egészségi állapotára s nagyfoku elfoglaltságára való tekintettel a számvevőszéki elnökségről lemond. Számvevőszék javasolja, hogy helyét Varga Zoltán takarékpénztári igazgatóval töltse be közgyülésünk.

Egyházmegyei közgyülésünk sajnálattal veszi tudomásul Rácz Gyula urnak számvevőszéki elnökségről való lemondását. Eddigi hosszu és lelkismeretes ilyennemü munkásságáért ezuton is köszönetét fejezi ki e. m. közgyülésünk. Számvevőszéki elnöki helyét egyhangulag Varga Zoltán takarékpénztári igazgatóval tölti be. Felkéri egyszersmind az elnökségből távozó Rácz Gyula urat, hogy addig is, mig Varga Zoltán urtól az elfogadó nyilatkozatot megkaphatja e. m. közgyülésünk -- az elnöki teendőket továbbra is ellátni sziveskedjék. —

16. szám. Egyházmegyénk belmissziói bizottsága jelentését az alábbiakban teszi meg:

Ezen alkalommal bizottságunk csupán egyházkerületünk idevonatkozó végzését tárgyalta s azokról tesz jelentést közgyülésünknek. És pedig:

1.) Egyházkerületünk 19—1929 sz. végzésében felhivja az egyházmegyéket, tartsák nyilván, hány gyülekezetben folyik ifjuságí munka, pásztori látogatás, iratterjesztés, szegénygondozás, hogy a széles mezőkön megindult egyházépitő és hitmélyitő munkából egyetlenegy gyülekezet, azoknak egyetlenegy hivatalosa se hiányozzék.

Egyházmegyénk közgyülése e rendelet értelmében elkötelezi a lelkészeket, tanitókat, presbytereket intenziv belmissziói munkálkodásra. Missziói bizottsága által pedig a lelkészek évvégi jelentéseiből nyilvántartást állittat össze az egyházmegyénk gyülekezeteiben folyó összes egyházépitő és hitmélyitő munkálatokról.

2.) Egyházkerületünk 93—1929 sz. végzésében elkötelezi az egyházközségeket, hogy a vasárnapi iskolai munkákat mulhatatlanul kezdjék meg. Ugyancsak vegyék komolyan a mindkét rendbeli ifjuság lelki gondozását a bibliakörök megszervezése által. Erről tegyenek jelentést évvégi jelentéseikben az erre célra küldendő jelentő

iveken. A munka elősegitése céljából az egyházkerület belmissziói bizottsága megküldi a parochiális könyvtára terhére az összes szakkönyveket.'

Egyházmegyénk közgyülése a rendelet pontos betartására a maga részéről is elkötelezi a gyülekezeteket.

3.) Ugyancsak 93—1929 számu végzésében elkötelezi egyházkerületünk, a gyülekezeteket hogy a téli hónapokban vallásos estéket tartsanak, az iraterjesztéssel lelkiismeretesen foglalkozzanak, a lelkészi körök többértekezletet tartsanak felváltva más más helyen ; a világiak bevonásával belmissziós napokat tartsanak. Egyházlátogatások alkalmával ezekről beszámolni kötelesek a gyülekezetek vezetői.

Egyházmegyénk közgyülése e végzés lelkiismeretes betartására kötelezi a gyülekezetek vezetőit.

4.) Felhivja nevezett végzésében egyházkerületünk közgyülése az egyházmegyéket, hogy gócpontjaikon ifjusági és vezetői konferenciákat tartsanak. Az ezekben leendő segitségnyujtásra az egyházkerületi belmissziói bizottság tagjait, főleg annak előadóját elkötelezi. Bizottságunk javasolja, hogy egyházmegyénk Nagyszalontán és Aradon tartson ilyen konferenciát a kerületi belmissziói bizottság előadója segitségével.

Közgyülésünk a rendeletnek eleget teendő : elfogadja a belmissziói bizottság javaslatát s megbizza a bizottságot, hogy az egyházkerületi belmissziói bizottság előadója segitségével Nagyszalontán és Aradon rendezzen ifjusági és vezetői konferenciát.

5.) Tárgyalta bizottságunk az egyházkerületi közgyülés 19—1929 sz. végzését. És pedig annak a következő pontjait :

1. pont. Utasitsák az esperesek az egyházközségeket a s törvényes egyházlátogatások alkalmával szigoruan ellenőrizzék, hogy az egyházlátogatási jegyzőkönyv minden pontjára valóságnak megfelelő választ adjanak. Egyetlen kérdés se maradjon felelet nélkül, hogy igy egyházkerületünk hü képet nyerhessen gyülekezeteink külső és belső életéről.

Egyházmegyénk közgyülése elkötelezi ugy a lelkészeket, valamint az egyházlátogató bizottságokat a fenti rendelet pontos betartására.

3. pont. Elkötelezi egyházkerületünk fenti végzése a lelkészeket, hogy magukat az 1567-iki debreceni zsinat végzéséhez tartván vasárnap délután kátét magyarázzanak. Hogy pedig e miatt a biblia olvasása és magyarázása rövidséget ne szenvedjen, utasitja

a lelkészeket, hogy addig is, mig a zsinat e tekintetben intézkedik a Geleji kanonok 48 pontja szerint a hétköznapi istentiszteleteken könyörgés után a bibliából egy részt felolvassanak a nép előtt a szószékből nyilvánosan és egyes napokon ahoz magyarázatot is füzzenek.

Egyházmegyénk közgyülése elkötelezi a gyülekezetek vezetőit e rendelet lelkiismeretes betartására. Meghagyja, hogy az egyházlátogatók vizitációk alkalmával kérjék számon azt.

4. pont. Miután arra az időt elérkezettnek látja, megkeresi egyházkerületünk közgyülése az összeülendő zsinatot, hogy a liturgia reformálásának kérdését a zsinat tágyai közzé felvenni szíveskedjék. A zsinat intézkedéséig azonban figyelmezteti az egyházközségeket, hogy liturgiális dolgokban felsőbb egyházi hatóságok jóváhagyása nélkül változtatást ne tegyenek.

E rendelet pontos betartását a lelkészek gondos figyelmébe ajánlja közgyülésünk.

6.) Bizottságunk felhivni óhajtja egyházmegyénk közgyülése utján egyházkerületünk figyelmét a napilapokban megjelent ama közleményekre, hogy az ó királyságban az elemi iskolai tankönyvekben rólunk hajmeresztő rémhirek, bennünket meggyülöltetni célzó leirások foglaltatnak. Kéri egyházmegyénk közgyülése utján az egyházkerületet, hogy emeljen szót e kutmérgezéssel egyenlő lélekmérgezés ellen az illetékes helyen.

Egyházmegyénk közgyülése meg van győződve róla, hogy kerületünk vezetősége mindent megtesz en ezen minősithetetlen eljárás ellen, mindazonáltal a maga részéről is hathatósan támogatni óhajtja ezen mozgalmat s végzésileg kimondja : felkéri az egyházkerület vezetőségét, e bennünket gyalázó eljárás megszüntetése céljából sürgősen intézkedjék.

47. szám. Egyházmegyénk missziói bizottsága jelentését egyelőre a belmissziós bizottság utján teszi meg a következőkben :

1.) Tárgyalta belmissziói bizottságunk egyházkerületünk 36—1929 sz. végzését, amelyben felhivja az egyházmegyéket arra, hogy egyházmegyei missziói bizottságaikat alakitsák meg. Javasolja ezért belmissziói bizottságunk a közgyülésnek, hogy a belmissziói bizottság tagjait válassza meg az egyházmegyei missiói bizottság tagjaiul; hiszen a kétféle elnevezés közt alig van valamelyes eltérés.

Egyházmegyénk közgyülése a belmissziói bizottság javaslatát elfogadja és missziói bizottsága tagjaiul a belmissziói bizottság tagjait, vagyis az esperes elnöklete alatt Ardai Aladárt, Bokor Sándort, Bottyán Pált, Kun Zoltánt, Nagy Zoltánt és Szűcs Antalt bizza meg. Előadóul pedig a belmissziói bizottság előadóját, Bokor Sándort választja meg. Egyben ezen megalakulást bejelenteni rendeli el közgyülésünk az egyházkerületre.

2.) Elrendeli egyházkerületünk 24—1929 sz. végzésében, hogy készitsenek az egyházmegyék a missziói körökről, azok tartozékairól s pontos lélekszámairól táblázatos kimutatást s terjesszék azt fel az egyházkerületre. Bizottságunk ezt a táblás kimutatást elkészitette s bemutatja a közgyülésnek.

Egyházmegyénk közgyülése a missziói körökről elkészitett táblás kimutatást elfogadja s azt az esperesi hivatal utján a kerületre felterjeszteti.

3.) A szórványok evangélizálása és azok lelkigondozása munkájában ajánlja egyházkerületünk közgyülése a lelkészeknek, hogy az ajánlkozó hittanhallgatók segitségét vegyék igénybe. Ezeknek nevei a hivatalos lapban közzététetnek.

Közgyülésünk egyházkerületünk emez ajánlatára felhivja a missziói lelkészek figyelmét.

48. szám. Olvastatott az egyházerületnek a püspöki jelentés alapján hozott 19—7/1929 sz. határozata, mely egyházmegyei szociális bizottságok megalakitására hivja fel az egyházmegyéket.

Egyházmegyénk közgyülése a nagyszalontai egyházmegye szociális bizottságának tagjaivá az esperes elnöklete alatt Ardai Aladár lelkészi, Dr. Hadházy Kálmán világi főjegyzőt, Dr. Sarkady Dániel, Fráter Emil tanácsbirákat, Dr. Kapéry Béla e. m. ügyészt, a bizottság előadójául Bokor Sándor f.-gyarmati lelkészt választja meg.

49. szám. Egyházmegyénk lelkészi karának f. évi november hó 5-én tartott értekezletéből kifolyólag a következő javaslatokat terjeszti egyházmegyénk közgyülése elé :

a.) Főtiszteletü püspök urnak 4046—1929 sz. rendelete alapján felhivni javasolja értekezletünk egyházmegyénk közgyülése által az összes gyülekezeteket, hogy a református nőszövetség helyi tagozatait a hivataloslap 40-ik számában leközölt s miniszterileg egyházkerületünkre vonatkozólag jóváhagyott alapszabályok alapján 1929 év dec. 31-ig alakitsák meg.

Egyházmegyénk közgyülése a hivatolt püspöki rendelet alapján elkötelezi az egyes egyházközségeket, hogy a ref. nőszövetség helyi tagozatait 1929 év dec. 31-ig mindenütt szervezzék meg rendes presbyteri ülésen és annak megtörténtéről tegyenek sürgős jelentést az esperesi hivatalnak. Esperest pedig megbizza, hogy a fenthivatolt püspöki rendelet értelmében készitse elő a legközelebbi egyházmegyei közgyülésig az egyházmegyei tagozat megszervezését, ugy hogy az a tavaszi egyházmegyei közgyülés alkalmával már meg is történhessék.

b.) Lelkészi értekezletünk letárgyalta és egyházmegyénk közgyülésének elfogadásra ajánlja a Bottyán Pál erdőhegyi lelkész által szerkesztett s a nagyszalontai lelkészi kör által módositott ugynevezett „Lelkészi és tanitói utódlási szabályzat" tervezetét a következőkben :

1.) Lelkészek és tanitók elhalálozása esetén az elhalálozást követő hó 1-ső napjától számitva félévi özvegyi járandóság illeti meg a feleséget, gyermekeket, unokákat, apát vagy anyát. E két utóbbit csak az esetben, ha az elhalttal vele laktak és ápolták.

2.) A lelkészi és tanitói fizetésekre nézve az október hó elsejével kezdődő gazdasági év az irányadó, mert akkor az összes földjárandóság bevetetlen.

3.) Hogy a fizetések megosztása könnyebb legyen, a pénz, termény és fa járandóságok is október elsejétől számitandók tekintet nélkül arra, hogy az elhalt minő időponttól kezdődőleg kapta első fizetését hivatala elfoglalása alkalmával.

4.) A félévi járandóság áll szabadlakásból vagy lakbérből, az egyház által fizetett pénz, termény és fajárandóságokból, esetleges szolgálmányokból, a lelkészi és tanitói földek jövedelméből.

5.) A kegyeleti félév alatt a helyettesek dijazásáról az egyház tartozik gondoskodni.

6.) Mivel a tanitók leginkább szeptember elsején költözködnek, eltávozásuk esetén nem tartoznak a föld jövedelméből ez esetben az $^1/_{12}$-ed részét visszatériteni. Sőt ha tavaszi terményük szeptember elsején még lábán van, utód tartozik október elsejéig időt adni annak betakaritására. Minden egyébb fizetés csak távozási napjáig illeti meg a távozó tanitót.

7.) Haszonélvező lelkészek, tanitók földjárandóságaik jövedelmének megosztására egymással kölcsönösen megegyezhetnek. Ha

nem tudnak megegyezni: a beruházási szabályrendelet vonatkozó pontjában meghatározott jogorvoslatot vehetik igénybe.

8.) Lóherés és lucernás területek nem tekintendők bevetett területeknek.

9.) Lóhere alatt a pirosvirágu trifólium, lucerna alatt pedig a több évig élő, évente többször kaszálható magas növésü növény értendő.

10.) A lucernás területekre vonatkozólag az 1927 évi 63 sz. egyházmegyei beruházási szabályrendelet 10 pontja intézkedik.

11.) Lóherés területet — ha az egy éves és fagy miatt nem kell kiszántani — a vetés költségeinek visszatéritése mellett utód köteles megváltani.

12.) A megváltásnál sem a napok sem a hetek nem jönnek figyelembe. A hónapok bármelyik napján haljon el a belhivatalnok: ez a hónap a kegyeleti félévbe be nem számitható.

13.) Feles vagy haszonbéri szerződést az utód a csonka évre elfogadni köteles.

14.) Ha az elhalt lelkész vagy tanitó után a kegyeleti félév élvezetére jogositott rokon nem marad, vagy más helyre távozás esetén az állás hónapokon át üresen áll, a helyettesités költségei az állás jövedelméből fedezendők. A helyettesités költségein felüli jövedelem a nagyszalontai egyházmegyei lelkészi, illetve tanitói gyámintézetet illeti.

Egyházmegyénk közgyülése a lelkészi értekezlet javaslatát elfogadja s mivel a „Lelkészi és tanitói utódlási szabályzat“ tervezet a jelenleg érvényben levő Egyházi törvények vonatkozó rendelkezéseivel mindenben megegyezik, azt a mai naptól kezdve érvénybe lépteti mindaddig, amig a zsinat uj törvényeket nem alkot, amikor majd annak a rendelkezései szerint fogja módositani azt.

c.) Lelkészi értekezletünk azt a javaslatot terjeszti egyházmegyénk közgyülése elé, kérje fel egyházkerületünket abból a célból, adjon utasitást a lelkészi nyugdijintézet végrehajtó bizottságának arra nézve, hogy olyan feltétellel helyezze el a lelkészi nyugdijintézet tőkéjét folyószámlán a pénzintézeteknél, hogy egy közönséges kérvény benyujtása mellett azonnal megkaphassa a kérelmező azt az összeget, amit egy negyedévi államsegélye terhére kockázat nélkül felvehet, ellátva a pénztárnokot a szükséges meghatalmazással. Kamatképen ne számitson többet, mint amennyit a kerület kap az illető pénzintézettől betétkamat gyanánt.

Egyházmegyénk közgyülése a javaslatot magáévá teszi és annak értelmében ir fel a egyházkerületre.

d.) Mivel egyre sürgősebb szükségletnek tartja a minden téren megindult belmissziói munkák sokfélesége miatt az egyházkerületi utazó belmissziói lelkészség megszervezését, azt javasolja értekezletünk egyházmegyénk közgyülésének, hogy sürgesse meg ezen lelkészi állás mielőbbi megszervezését és alkalmas egyénnel leendő betöltését.

Egyházmegyénk közgyülése a javaslatot elfogadja és az egyházkerületi utazó belmissziói lelkészség megszervezését és betöltését megsürgeti az egyházkerületnél.

e.) Az erdélyi ref. egykázkerület által kiadott próba ágendás könyvre nézve lelkészi értekezletünk a következő javaslatot terjeszti egyházmegyénk közgyülése elé : Liturgiánk egységesitését elodázhatatlan szükségnek tartván, éppen ebből a szempontból óhajtandónak véli, irjon fel egyházmegyénk közgyülése az egyházkerületre, hogy annak vezetősége lépjen érintkezésbe az erdélyi, a magyarországi, meg a többi utódállambeli ref. egyházkerületek vezetőségével és azokkal egyetértőleg alkossák meg az egységes uj magyar ref. liturgiát.

Egyházmegyénk közgyülése az értekezlet javaslatát elfogadja és olyan értelemben ir fel az egyházkerületre.

f.) Mivel többfelől panasz merült fel a Béres Károly-féle cég ellen amiatt, hogy nyomtatványait tulságosan magas áron árusitja és késedelmesen szolgálja ki vevő közönségét, azt javasolja értekezletünk egyházmegyénk közgyülésének, irjon fel az egyházkerületre e baj orvoslása végett. Kérje meg az egyházkerületet, utasitsa a Béres Károly céget olcsóbb és készségesebb kiszolgálásra.

Egyházmegyénk közgyülése az inditványt elfogadja s felkéri az egyházkerületet, utasitsa a Béres Károly céget, hogy áruit más cégekkel hasonló áron árusitsa, mert lehetetlenség az, hogy 9 leuért vegyék meg a Béres cég vevői azt a nyomtatványt, amit a Minerva 4 leuért, a Hirsch Adolf cég 3·50 leuért árul.

g.) Azt javasolja értekezletünk egyházmegyénk közgyülésének, hogy hathatósan ajánlja Vidits János kisnyégerfalvai ref. előkönyörgőt az egyházkerületnek nagyobb összegü segélyezésre. Nevezett lévita ugyanis csekély tanitói fizetéséből népes családot, özvegy lelkésznő anyósát tartja fent. Azon felül megbecsülhetetlen magyar református kulturmunkát végez állomás helyén.

Egyházmegyénk közgyülése a felsorolt indokok alapján Vidits János kisnyégerfalvai lévitatanitót nagyobb összegü segélyezésre ajánlja egyházkerületünknek.

h.) Az egy fiu és egy leány tanitóképezdész növendék segélyezésére valamint a nagyszalontai ref. fiuinternátus fentartásához való hozzájárulás céljára lélekszám szerint leendő 50 banis fejadó kivetését javasolja értekezletünk egyházmegyénk közgyülésének.

Közgyülésünk a nemescélu javaslatot elfogadja s elkötelezi az egyházközségeket, hogy akár költségvetésileg, akár társadalmi uton lélekszámok szerint 50 banis adománnyal járuljanak e két fontos egyházi érdeket szolgáló célhoz.

50. szám. Olvastatott a szentleányfalvai presbyterium 1929 május hó 20-án az uj adókulcs megállapitása tárgyában hozott 23 számu határozata.

Egyházmegyénk közgyülése egyhangu határozattal megállapitja, hogy a hozott határozat nem névszerinti szavazással hozatott, de meg e tárgyban egyházmegyénk közgyülése egy évvel ezelőtt intézkedett, miért is szabályszerü határozathozatal végett az összes iratokat a már nevezett presbyteriumnak visszaadja.

51. szám. Olvastatott a borossebesi presbyterium 1929 szept. 10-én tartott ülésében a kántortanitói dijlevél tárgyában 2 szám alatt hozott határozata.

Egyházmegyénk közgyülése a régi és uj dijlevelek összehasonlitásából megállapitja, hogy dijlevélcsonkulás nincs, a hozott határozat törvényszerü, miért is azt a maga részéről megerősiti s egyházkerületi megerősités végett oda felterjeszteni rendeli.

52. szám. Olvastatott a borosjenői presbyterium 1928 nov. 4-én 37 szám alatt hozott határozata a hozzácsatolt ajándékozási szerződéssel együtt, mely szerint Nagy József seléndi egyháztag és neje Schubkégel Katalin Selénden a fő utcán lévő telkükből az épitendő ref. templom céljára 40 □-öl telket a nevezett egyháznak ajándékoznak.

Egyházmegyei közgyülésünk egyhangu határozattal megállapitja, hogy a hozott határozat törvényszerü, ugyszintén a bemutatott ajándékozási szerződés is, miért is azokat a maga részéről megerősiti és egyházkerületi megerősités végett oda felterjeszteni rendeli.

Egyben Nagy József seléndi egyháztag és neje áldozatkészségét és hithü ragaszkodását dicsérettel örökiti meg jegyzőkönyvünkben.

53. szám. Olvastatott a béli református hiveknek 1929 aug. 4-én Bélben megtartott alakuló közgyüléséről felvett jegyzőkönyv, melynek tanusága szerint az eddigi szórványegyház fiókegyházzá kiván átalakulni.

Egyházmegyénk közgyülése egyhangu határozattal örömmel veszi tudomásul a hosszu szendergés után életrekelni kivánó hivek megmozdulását. Kéri az egek Urát, hogy mostani lelkesedésük soha ki ne aludjék s ezután szakadatlanul szolgálhassák Isten dicsőségét.

Egyben a hozott határozatot megerősiti s egyházkerületi megerősités végett oda felterjeszteni rendeli.

54. szám. A nagyzerindi egyház beterjeszti a lelkészválasztásra vonatkozó iratokat.

Egyházmegyei közgyülésünk a nagyzerindi lelkészválasztást, — mivel az egyházi törvényeinknek megfelelően, szabályszerüen lett megtartva, — jóváhagyja és Balogh Lászlót a nagyzerindi lelkészi állásában megerősiti.

55. szám. Olvastatott a nagyszalontai egyházmegyei internátusi bizottság és az épittető bizottság jelentése.

Egyházmegyénk közgyülése a nagyszalontai egyházmegyei internátusi bizottság 1928-29 iskolai évi jelentését egyhangulag tudomásul veszi, az épittető bizottság számadását, valamint az épitkezés végrehajtására vonatkozó jelentését, egyhangulag elfogadja és tudomásul veszi s az épittető bizottságnak elismerését, köszönetét fejezi ki a munkálatoknál tanusitott fáradságos, körültekintő és gazdaságos munkálkodásáért.

Egyházmegyénk közgyülése egyhangulag hálás köszönetét fejezi ki dr. Miskolczi Jenő világi tanácsbiró urnak, hogy az általa létesitett 30.000 Leies alapitványt befizette, s az épitkezés céljaira átengedte, továbbá Böszörményi Lajos tiszteletbeli esperes urnak a 47.000 Leies gyorskölcsönért, mert hiszen ezen nemes cselekedeteikkel elősegitették, hogy az épittető bizottság a munkálatokat befejezhette anélkül, hogy sulyos kamatu kölcsönnel megterhelte volna az internátus pénztárát.

Egyházmegyénk közgyülése Dohi Árpád ref. lelkész inditványára nyomatékosan felhivja ugy a lelkészeket, mint a világi egyháztagokat, hogy hiveiket buzditsák gyermekeik tanittatására, hogy egyházaink részére tanitókat és lelkészeket nevelhessünk.

Egyházmegyénk közgyülése egyhangulag tudomásul veszi Dohi Árpád ref. lelkész azon bejelentését, hogy a nagyszalontai ref. egyház Szőke Sándor segédlelkészt az egyházmegyei internátusnál felügyelőként megválasztotta. Utasitja az egyház elnökségét, hogy az ujonnan szerzett káplani állás részére szükséges államsegély elnyerése iránt a szükséges lépéseket tegye meg.

56. szám. Olvastatott Mikó Árpád és Kenyeres Margit tanitóképzős növendékek tanulmányi segély iránti kérvénye. — Előadó ismerteti egyházmegyénk közgyülésének 9/1929 sz. határozatát s ezzel kapcsolatosan közli, hogy e határozat alapján mindössze 7882 Lei folyt be tanulmányi segélyre, mely összegből két tanitóképzős növendék tanittatási költsége nem fedezhető.

Egyházmegyénk közgyülése egyhangulag kimondja a fenti 49 h. sz. a. határozat szerint, hogy köteles minden egyház lélekszáma után 50 banit az egyházmegye közigazgatási pénztárába befizetni. — A befolyandó összeg terhére Mikó Árpád tanitóképzős növendéknek a folyó iskolai évre 10.000 Lei, Kenyeres Margit tanitóképzős növendéknek 4000 Lei tanulmányi segélyt megszavaz s elrendeli, hogy midőn a tanulmányi segély az egyházaktól befolyik, ezen összeget e. m. pénztárnok a kérelmezőknek fizesse ki. —

A 14.000 Lei tanulmányi segély kifizetése után ezen tanulmányi alapra befizetett összeg többi része pedig a nagyszalontai egyházmegye internátusa javára fizetendő ki.

57. szám. Olvastatott az erdőhegyi ref. egyház kérvénye, melyben az erdőhegyi egyháznak, mint társegyháznak „Erdőhegy-Kisjenői társegyház" elnevezését kéri.

Egyházmegyénk közgyülése az erdőhegyi egyház kérelmének helyt ad, s egyhangulag megengedi, bogy az erdőhegyi egyház "Erdőhegy-Kisjenői társegyház" elnevezést használja. Ezen határozat megerősités végett az Egyházkerülethez felterjesztendő.

58. szám. *a.*) A egyházker. közgyülés 246—1929 számu határozatával utasitja egyházközségeket, hogy az iratterjesztést szervezzék meg, a lelkészek kövessenek el mindent, hogy anyaszentegyházunk és lelkipásztori munkájuk érdekében hiveiket vallásos iratokkal lássák el, az espereseket pedig megbizza, hogy egyházlátogatások alkalmával a lelkészi hivatalok iratterjesztését szigoru gonddal ellenőrizzék.

Tudomásul szolgál.

b) A tanitói egyesületeknek az Egyh. Törv. keretében való megszervezését az erdélyi kerület Püspökével történt megállapodás alapján kerületünk közgyülése 60 k—1929 határozatával az Egyh. Törv. megalkotásáig elhalasztja, épségben hagyván az espenek azt a jogát, hogy tanitóikat közérdekü szakkérdések megvitatására értekezletre összehivhassák.

Tudomásul szolgál.

c.) Az egyházker. közgyülés az ellemi iskolai látogatások rendszeres kiépitéséig 60 o—1929 szám alatt elrendeli, hogy az esperesi és dékáni látogatások alkalmával az állami jegyzőkönyvek adatait az iskolalátogatók ellenőrizzék, a tapasztalt hiányok pótlására a helyszinen praktikus utasitásokat adjanak, a tanitók önbizalmát és munkakedvét erősitsék ; a látogatásokról pedig az esperesek összetogialó jelentést küldjenek.

Tudomásul szolgál.

d.) Minthogy középiskoláink anyagi eszközök hiánya és részvétlenség következtében a legsulyosabb válsággal küzdenek, az egyházker. közgyülés a szóval-tettel, sajtóban meginditandó propagandán, a nyilvánossági jognak s államsegélynek sürgetésén túl 65—1929 számu határozatával felszólitja az e. m. közgyüléseket, tegyenek javaslatot az egyházi tisztviselők középiskolai célokra leendő progressiv megadóztatásáról.

Bár középiskoláink megmentése és fenttartása eminens egyházi és nemzeti érdek és kötelesség egyháziakra és világiakra nézve egyaránt : egyházmegyénk közgyülése — a belhivatalnokoknak már-már összeroskasztó terheire való utalással s hivatkozva a szatmári főgimnázium fenttartása érdekében 6 évre vállalt kötelezettségére — e célra csupán a lelkészekhez, tanitókhoz, tanárokhoz és az egyház világi tisztviselőihez intézendő segélykiáltásszerü felhivást tartja egyedül igénybe vehető eszköznek.

e.) Az egyházker. közgyülés nagyszalontai egyházmegyénk 56 h—1929 sz. javaslatára 71—1929 határozatában elrendeli, hogy minden egyházmegye küldjön ki őszi közgyülésén egy bizottságot, amely a tanitói fizetéseket a ker. határozatban adott direktivák szerint reális értékükben anyagi felelősség mellett ujra állapitsa meg. E munkálatokat e. m. elnöki intézkedéssel ugy kell előkésziteni, hogy azok még a jelen polgári év végéig befejezhetők legyenek.

Egyházmegyénk közgyülése a kerületi határozat végrehajtásának e tanitói fizetéseket ujra értékelő bizottságba, amely munkálatait a jelen polgári év végéig tartozik befejezni, beválasztja Jakab Viktor, Szakács Dénes, Szűcs Antal, Balogh Mátyás, Bottyán Pál és Kun Zoltán lelkészeket — joga lévén annak a tanitónak, akinek díjlevelét és fizetését revizió alá veszi a bizottság, érdekeinek képviseletére egy tanitódelegátust meghivni.

f.) Az egyházker. közgyülés 72—1929 határozatával szigoruan elrendeli, hogy tanitó előzetes esperesi elbocsátó nélkül meg nem választható.

Tudomásul szolgál.

g.) Püspök urunk 2022—1929 I számu határozatában arról értesit, hogy a magyarországi egyetemes Konvent az elszakitott területekre esett egyházközségeknek annak idején általa kiutalt kölcsönök visszakövetéséhez való jogának fenttartása mellett az ezen kölcsönök törlesztésére engedélyezett tőkekamatsegélyek kiutalását további intézkedések felfüggeszti.

Tudomásul szolgál.

59. szám. Az 1929 május 29-i egyházker. közgyülés 34 sz. határozatával ujjászervezett Nyugdij és Özvegyárva gyámintézet alapszabályainak 14 §. alapján az egyházmegyék 5 évre nyugdijbizottságot tartoznak választani, amely nyugdijaztatási ügyben indokolt javaslatokat terjeszt a végrehajtó Bizottsághoz.

Egyházmegyénk közgyülése a nyugdijügyi bizottságba 5 évre, vagyis 1934-ig érvényes hatállyal az Esperes ur — mint elnök — mellé megválasztja: Ardai Aladár, Bottyán Pál, Fogarassy Bálint, Nagy Zoltán, Jakab Viktor és Kun Zoltán lelkészeket. Utóbbi a bizottság jegyzője.

60. szám. Az egyházker. közgyülés 59—1929 határozata a nagyváradi reform. nőegylet fenttartotta árvaház átvételével és kerületi árvaházzá való kibővitésével foglalkozik. Az árvaház telkének

megszervezéséhez és felépitéséhez szükséges tőke amortizációja és az 50 árvára tervezett intézet fenttartása évenként kb. 1.000.000 lejt tesz ki. Minthogy ezt a hatalmas összeget más pénzforrás és jövedelem hiányában csak az egyházkerület gyülekezeteinek költségvetésben biztositott évi hozzájárulása és évről-évre házanként történő gyüjtése teremtheti elő: az egyházmegyék utján felhivandók a gyülekezetek az árvaház javára házanként eszközölt gyüjtés várható eredményének s az egyházak költségvetésbe felvett évi hozzájárulásának bejelentésére. Az egyházmegyék az összegyüjtő presbyteri nyilatkozatokat a maguk véleményes javaslatával együtt terjeszék fel a legközelebbi kerületi közgyülés elé.

Egyházmegyénk közgyülése áthatva az árvák gondozásának és megmentésének legnemesebb szociális feladatától: tudomásul veszi Esperes úr azon intézkedését, hogy a kerületi határozat alapján felhivást intézett egyházmegyénk gyülekezeteihez a hozzájárulásra és gyüjtésre vonatkozólag és jelentést kért ennek várható eredményére nézve. A beérkezett presbyteri nyilatkozatokat azzal a véleményével terjeszti a kerületi közgyülés elé, hogy egy ilyen hatalmas célu, de nagy anyagi felkészültséget igénylő intézmény megvalósitására a gyülekezetek ingatag és csekély összegü hozzájárulásán tul semmiféle anyagi lehetőséget nem lát.

61 szám. Minthogy a zsinattartás kölségei cimén az 1928 évre kivetett adók még a hátralékok befizetése után sem fedezik a szükségletet, egyházker. közgyülés a zsinattartás költségeinek további fedezésére 244—1929 szám alatt 1930-ra is megszavazza a lélekszám utáni 1 lejes adót.

Egyházmegyénk közgyülése a kerületi határozat következtében utasitja az egyházak presbyteriumait, hogy a zsinattartási költséget a jövő 1930 év költségvetésébe ujra állitsák be s legkésőbb április 1-ig fizessék be az egyházker. pénztárába.

62 szám. Belényesi lelkész jóváhagyás végett ujból beterjeszti egy uj tanterem épitésének s a tanitói lakás kibővitésének Mochnács Mihály belényesi épitőmester készitette s egyházmegyénk 18—1929 sz. határozatával jóváhagyott, de az egyházker. közgyüléstől pótlás végett leküldött tervrajzát és 236.939 leit kitevő részletes költségvetését. Csatolva vannak a presbyterium és egyház-

községi közgyülés névszerinti szavazással létrejött határozatai az épités megszavazására, a pótlást elrendelő kerületi határozat jegyzőkönyvi kivonata, végül a belényesi presbyterium és egyházközségi közgyülés névszerinti szavazással hozott és a felveendő kölcsön visszafizetésére, illetőleg törlesztésének módozataira vonatkozó határozata s az annuitásra kivetett évi pótrovatal kimutatása.

Minthogy a belényesi egyház most már mindenben megfelelt a tanteremépités és lakás kibővités követelményeinek s a ker. közgyülés elrendelte pótlást is teljesitette: egyházmegyénk közgyülése a bemutatott tervet és költségvetést ujra elfogadja, a törvényesen névszerinti szavazással hozott határozatokat megerősiti és az összes iratokat végső megerősités végett felterjeszti az egyházker. közgyüléshez.

63. szám. Mezőbajji lelkész jóváhagyás végett beterjeszti az épitendő tanitói lakásnak Kiss Mihály szalontai épitőmester készitette tervrajzát és 186.500 lei végösszeget kitevő költségvetését. Csatolva van Orbán János tenkei épitőmester szakértő véleménye.

Egyházmegyénk közgyülése a benyujtott tervrajzot és költségvetést elfogadja, jóváhagyja és utasitja a mezőbajji presbyteriumot, hogy az épitkezést a szakértői vélemény figyelembe vétele mellett tavasszal haladéktalanul kezdje meg.

64. szám. Kun Zoltán pankotai lelkész, mint a borossebesi lelkész betegségének idejére az ottani felekezeti iskola ügyének rendezése végett az esperes ur által kinevezett felügyelő lelkész jelenti, hogy a borossebesi presbyterium felekezeti iskolájának tanitói állását a birtokában levő és 1920 november 20-án kelt 5,36—1920 számu előzetes müködési engedély alapján megint betöltötte Péter Béla resicai kántortanitót választván meg rendes tanitóvá és elhatározta, hogy az iskolai beiratásokat megtartja és a tanitást a rendes időben megkezdi. E határozat alapján szeptember 10-én a felügyelő lelkész a beiratást megtartotta az iskolában. A szülők az A. O. T. 19 §-a szerint a szabályszerüen kiállitott és felbélyegzett nyilatkozatokat személyesen vitték el az állami iskola igazgatójához. Ö azonban a nyilatkozatokat azzal utasitotta vissza, hogy azokat a Revizorátus engedélye nélkül nem veheti át, mert az iskola évek óta nem működik, sőt az egyház át is adta azt az államnak. Az egyház a tanitást mindemellett szeptember 16-án megkezdette. De már ugyanazon nap délelőttjén megjelent az iskolában Paguba Ju-

lián szubrevizor de control s a temesvári inspectorátus szóbeli utasitására hivatkozva elrendelte az alig megnyilt iskola bezárását, a tanulókat pedig átdirigálta az állami iskolába. Az ezen alkalommal felvett Proces-Verbal-t a bezárt iskola fenttartója mai napig sem kapta meg. A bezárás okai: az iskola már tiz év óta nem működik, előzetes működési engedélye sincs s különben is át volt adva a román államnak.

Egyházmegyénk közgyülése megállapitja, hogy a borossebesi reform. iskola több évszázadon át mindig működő, tehát ősi felekezeti iskola és sem a magyar, sem a román államnak átadva nem volt, hanem 1919 óta csak szünetel, mert tanitója az impérium átvételekor elmenekült és tanitói állása a kedvezőtlenre 'ordult szorongató politikai körülmények miatt csupán nem töltetett be — megállapitja továbbá, hogy ősi jogon és Aradvármegye tanfelügyelőjének a sebesi járás főszolgabirójához intézett, de a reform. egyház előtt szándékosan elhallgatott és csak 1929 tavaszán napvilágra került leirata alapján minden ujabb előzetes engedély nélkül már akkor fo'ytathata volna működését — megállapitja végül, hogy a nyilvánossági jog és működési engedély iránti kérelmet a szükséges szórványok kiséretében a többi iskolával együtt ez az iskola is benyujtotta a közokt. Miniszterhez, elintézést azonban mind a mai napig sem nyert.

Minthogy az állami iskola igazgatójának nincs joga a törvény értelmében kiállitott szülői nyilatkozatokat visszautasitani és nem ő a kisebbségi iskolák működése felett diszponáló hatóság — minthogy az emlitett iskola nem működése még nem jelenti az iskolafenttartás jogának megszüntetését — minthogy ennek az iskolának különben sincs szüksége előzetes működési engedélyre lévén 150 éves multtal biró kulturális intézmény, amely eddig 3—4 izben is kérte már ezt az engedélyt, de kérelmeire még feleletet sem kapott, — minthogy végül bármely kategóriáju iskolák bezárása csak a M. O. T. 86. és 107. §§. alapján eszközölhető (129.539—1928 közokt. Min.): egyházmegyénk közgyülése az iskola bezárását törvénytelennek tekinti, e sorozatos sérelmek ellen egyhangulag tiltakozik s energikus intézkedést kér az egyházker. közgyüléstől a sérelem gyors és megnyugtató elintézésére.

65. szám. Ábrahám Lajos teketetóti presbyter fellebbezést ad be az ottani presbyterium 88—1929 számu határozata ellen, mely a lelkészi lakás télikonyhájának padolását elejti és csak megfelelő tüzhely felállitását rendeli el, megfelebbezi a 89—1929 számu presbyteri határozatot is, amely az u. n. ótemető általa inditványba tett eladását véglegesen elveti ; fellebbez továbbá a 90—1929 sz. határozat ellen, amely az egyházi magtár fentartásához nem járult egyháztagokat csak a magtári illeték befizetésére, de az illeték befizetéséig is a „régi" párbérfizetésre nem kötelezi — végül a 64. és 70. sz. határozatokkal kapcsolatban a 93—1929 számu presbyteri határozat ellen, amely a körösmenti egyházi és lelkészi földek elmosás elleni biztositásának kötelező szükségét belátja ugyan, de az állandó partvédelemre sem eszközt, sem erőt nem talál, a földeknek mérnök által leendő felmérését pedig — minthogy a szükséges 3000 lei előteremtése és a földszomszédokkal való megegyezés hosszabb időt vesz igénybe — egy évre elhalasztja.

Egyházmegyénk közgyülése Ábrahám Lajos presbyter fellebbezésére az érdekelt felek meghallgatása után az alábbi egyhangu határozatot hozta :

A 88—1929 számu presbyteri határozatot — a felebbezés indokánál fogva — részben megváltoztatva elrendeli, hogy a lelkészi család egészségére való tekintettel a téli konyha cementlapjait a presbyterium szedesse fel, értékesitse és a konyha lepadolásáig betétként kezelje mindaddig, mig a deszkával való lepadolás az anyagi körülmények folytán lehetséges lesz ; jegyzőkönyvbe vételvén egyuttal Ábrahám Lajosnak, mint asztalosmesternek az e. n. közgyűlés előtt tett amaz igérete, hogy egyházának e padolási munkákat munkadij felszámitása nélkül fogja végezni ;

bár a 89—1929 számu határozatban emlitett „ótemető" értékéhez képest csekély hasznot hajt, a mai értékviszonyok között is nagyobb és bizonyosabb vagyont képvisel, mint akár egy takarékbetét, akár pedig egy kétes eredményü befektetés, ezért egyházmegyénk közgyülése jóváhagyja a 89—1929 számu presbyteri határozatot ;

a 90—1929 számu határozatot egyházmegyénk közgyülése azzal a rendelkezéssel adja vissza a presbyteriumnak, hogy a huzavonának és az egyházi adózás hiányából eredő zavaros választójogi állapotoknak egyszersmindenkorra véget vetvén haladéktalanul hozza be az egyházi törvényelőirta adózási rendszert.

végül a 93—1929 számu presbyteri határozatot az egyház szűkös anyagi helyzetére való tekintettel jóváhagyja egyházmegyénk közgyülése.

66. szám. Balogh Mátyás anti lelkész arra való hivatkozással, hogy gyülekezete nagyon kiesik az aradágyai dékáni körből, az e körben viselt dékáni tisztségéről lemondott.

Egyházmegyénk közgyülése Balogh Mátyás antí lelkésznek hivatali buzgósággal végzett dékáni munkásságáért köszönetet szavaz, lemondását elfogadja s az aradágyai iskolalátogató kör lelkészi dékánjává Vass Jenő vadászi lelkészt választja meg.

67. szám. Ezen egyházmegyei közgyülési jegyzőkönyv hitelesitésével

egyházmegyénk közgyülése az Esperes elnöklete mellett a lelkészi főjegyzőt és a közgyülésnek Nagyszalontán lakó alkotó tagjait bizza meg.

A 36—44, 68, 70 számokat Ardai Aladár lelkészi főjegyző,
A 45 számot Juhász András sz. sz. előadó,
A 46—49 számokat Bokor Sándor bizottsági előadó,
Az 50—53 számokat Dr. Hadházy Kálmán világi főjegyző,
Az 54—57, 69 számokat Rovács István világi aljegyző,
Az 59—67 számokat Kun Zoltán lelkészi aljegyző jegyzette.

Bírósági ügyek.

68. szám.

A feketetóti közigazgatási bírósági ügyet a panasz visszavonatván, e. m. bíróság megszüntette.

69. szám.

Egyházmegyei bíróságunk Nagy Gyula várasfenesi tanitó fegyelmi ügyében *végzés*-t hozott, melyben elkötelezte panaszlottat, hogy az E. T. V. t. c. 61-ik §-a értelmében ujabb nyilatkozatot adjon.

70. szám.

Imre Árpád csávosi lelkészt, — kinek fegyelmi ügyében itélethozatalra a nagyszalontai egyházmegye bírósága delegáltatott, — egyházmegyénk fegyelmi bírósága 1000 Lei pénzbüntetésre itélte.

Tartalom jegyzék.

36., Esperes imája, gyülés megnyitása.
37., Az egyházak világi képviselőinek igazolása.
38., Jelentés a meg nem jelent tagokról.
39., Tárgysorozat megállapitása.
40., A mult gyülésről távolmaradt tagok igazolása.
41., Esperes jelentése a törvényszerü egyházlátogatásról.
42., Esperes jelentése az elnökileg elintézett ügyekről.
43., Ujonnan választott tanitók eskütétele.
44., Nagyszalontai telebbezések a templomjavitás munkálatai ellen.
45., Számvevőszék jelentése.
46, Belmissziói bizottsági jelentés.
47., Missziói bizottsági jelentés.
48., Püspöki jelentés (Szociális bizottság választása).
49., E. m. lelkészértekezlet javaslatai :
a., Nőszövetségek megalkotása.
b., Lelkészi és tanitói utódlási szabályzat.
c., Lelkészek e. k. gyorssegélye.
d., E. ker. utazó belmissiói lelkészség szervezése.
e., Erdélyi agendáskönyv.
f., E. ker. nyomtatványok olcsóbbátétele.
g., Vidits János segélyre ajánltatik.
h., Tanitóképzőkre és n.-szalontai internátusra 50 b. segély.
50, Szentleányfalvai adókulcs.
51., Borossebesi tanitói dijlevél.
52., Silindiai templom telek adományozás.
53., Béli fiókegyház megalakulása.
54., Nagyzeréndi lelkészválasztás.
55., Jelentés a nagyszalontai fiuinternátusról.
56., Sz. udvarhelyi és n. enyedi tan. képzők. (Mikó Á. és Kenyeres M. kérvénye.
57., Erdőhegy névváltoztatási kérvénye.
58., Egyházkerületi határozatok :
a., Iratterjesztés a visitatió által ellenőrzendő.
b., Tanitói egyesületek alkotása zsinat utánig elhalasztatik.
c., Elemi iskolák jegyzőkönyvei dékánok és visitatió által ellenőrzendő, a látogatásokról összefoglaló jelentés küldendő.
d., Középiskolák javára tisztviselők megadóztatása.
e., Tanitói fizetések felvételére bizottságok kiküldése.

f., Tanitók esperesi elbocsátó nélkül nem választhatók.
g., Magyar Konvent a tőkekamat-segélyeket felfüggeszti.
59., Nyugdijintézeti bizottság választása.
60., Kerületi árvaház ügye.
61., Zsinati költség 1930 évre költségvetési előirása.
62., Belényesi iskola-épités.
63., Mezőbajji tanitói laképités.
64., Borossebesi iskola-sérelem.
65., Ábrahám L. felebbezései a f. tóti presb. 88, 89, 90, 93 sz. ellen.
66., Balogh Mátyás dékáni tisztéről lemond.
67., Jegyzőkönyvhitelesitők kiküldése.

Birósági ügyek.

68., Feketetóti közigazgatási birósági ügy.
69., Nagy Gyula v. fenesi tanitó fegyelmi ügye.
70., Imre Árpád csávosi lelkész fegyelmi ügye.

ESPERESI JELENTÉS

A NAGYSZALONTAI EGYHÁZMEGYE 1929 ÉVI TÖRVÉNYSZERŰ EGYHÁZLÁTOGATÁSÁRÓL.

A nagyszalontai egyházmegye 8—1928 számu határozata értelmében az e. m. közgyülés alkotó tagjai közt körözi és az e. m. közgyülésre beterjeszti

KASSAY BÉLA
esperes.

TIPOGRAFIA WEISZ TINCA.

Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyülés!

A folyó évben teljesitett törvényszerü egyházlátogatásról szóló jelentésemet a következőkben van szerencsém előterjeszteni:

Az árpádi, erdőgyaraki, csegődi, gyantai, kisházai, mezőbajji és tenkei egyházakban Ardai Aladár főjegyzővel, a nagyszalontai egyházban Ardai Aladár és Nagy Zoltán tanügyi előadóval, a feketetóti egyházban magam személyesen végeztem az egyházlátogatást. Az erdőhegyi, nagyzeréndi, feketegyarmati, ágyai, szintei, vadászi, simonyifalvai, tamáshidai és bélzeréndi egyházakban Fogarassy Bálint és Balogh Mátyás tanácsbirák, — Szintén jelen volt Bottyán Pál tanácsbiró is, — a belényessonkolyosi, körözsjánosfalvai, körözstárkányi, kisnyégerfalvai, magyarremetei és várasfenesi egyházakban Bottyán Pál és Szakács Dénes tanácsbirák, — az anti és magyarcsékei egyházban Bottyán Pál tanácsbiró, — az aradi, borosjenői, borossebesi, csermői, gyoroki, pankotai és szentleányfalvai egyházakban Bokor Sándor tanácsbiró és Kun Zoltán aljegyző végezték azt felkérésem folytán.

Az egyházlátogatást teljesitő küldöttségek megvizsgálták az egyházi hivatalos ügyvitelt, az iskolákat és felhivásomra minden egyházban presbyteri gyülést is tartottak. A presbyteri gyülésekre vonatkozólag megállapitható, hogy a multhoz képest határozottan nagy haladás tapasztalható, mert 7 egyházban teljes számmal jelentek meg a presbyterek, 6 egyházban is a presbytériumnak több mint fele jelen volt, de még mindig látható, hogy a presbyterek egy része nem tartja fontosnak, hogy az egyházlátogatás alkalmával behatóan érdeklődjék egyháza ügyei iránt, sőt Mezőbajjon és Szentleányfalván megtörtént, hogy csak 2 presbyter jelent meg a gyülésen. E 2 egyházban a küldöttség megrótta a távolmaradó presbytereket s a többi helyen is, a hol kevés érdeklődés mutatkozott, felemeltük intő szavunkat s pontosabb kötelességteljesitére buzditottuk a presbytereket. Addig is, mig az uj zsinati törvények remélhetőleg e tekintetben is teljes rendet teremtenek s imperative és büntető szanctióval rendelkezni fognak, kérem még ez alkalommal általánosságban elkötelezni a presbytériumokat, hogy a canonica visitatió alkalmával tartott presbyteri gyüléseken teljes számmal jelenjenek meg, akadályoztatásukat indokával együtt jelentsék be — lehetőleg előzetesen — a helyi lelkésznek; a küldöttségeket pedig utasitani kérem, hogy ugy a megjelent, mint a távolmaradt

presbyterek neveit jegyzőkönyveikben sorolják fel, hogy a kötelességét szándékosan és állandóan elhanyagoló presbyter ellen a törvényes eljárás megindítható legyen; a lelkészeket utasítani kérem, hogy a presbytereket az iskolalátogatásra is hivják meg, hogy ezáltal a presbytériumok az iskolák miként vezetéséről szakszerü vizsgálat alapján pontos tájékozást szerezhessenek.

Az egyházkerületi és egyházmegyei utasitások értelmében vizsgálat tárgyává tettük a tüzbiztositás ügyét. Hangsulyoztuk, hogy a presbytériumok e nagyfontosságu ügyben is teljes erkölcsi és anyagi felelősséggel intézkednek. A legtöbb egyház rendezte is már ez ügyet annyira, hogy nem kiáltó az ellentét az épületek értéke és a biztositás összege között. Biztositását nem rendezte eddigelé sem Mezőbajj, hol az egyház összes épületei csak 100 000 L.-re vannak biztositva és Belényesujlak, hol a biztositás összege 85,400 L.-t tesz ki s a presbytérium f. év junius 5-én az egyházlátogatás alkalmával azon határozatot hozta, hogy nem vonakodik ugyan egy teljesebb számu presbyteri gyülésen 100,000 L.-re emelni a biztositás összegét, de — mivel vidékükön könnyen, sőt egyházi épitkezésre ingyen jutnak épületfához, — nem tartják szükségesnek olyan magasan biztositani, mint egy alföldi gyülekezet.

Az iskolákat és az állami iskolákban teljesitett vallásoktatást mindenütt megvizsgáltuk s annak eredményeként van szerencsém jelenteni, hogy egyházmegyénkben kitünő tanitók: Nagyszalontán Kornya Juliánna, Ladányi Károly, Medgyessy Gyula, Mikó Pál, Dr. Szathmáry Istvánné, Szentessy Elek, Árpádon Koos János és Madaras Károly, Tenkén Báthory Julia, Nagyzerénden Juhász Lajos, Tamáshidán Kiss Ferenc, Ágyán Nagy Péter, Belényesben Varga László, Erdőhegyen Kilin Sándor és Vadászon Nagy Sándor.

A vallástanitást kiváló eredménnyel végezték: Erdőgyarakon és Csegődön Bugyi János, Árpádon Madaras Károly, Feketetóton Nánássy Dániel, Gyantán Ardai Aladár és Kálnoky István, Nagyzerénden Csősz Ferencné, Belényesben Jakab Viktor, Belényesszonkolyoson Kecskeméthy Kálmán, Belényesujlakon a felsőbb osztályokban Nagy Zoltán, Magyarremetén Szathmáry István.

Eredménytelen tanitást végzett: Nagy Zoltán várasfenesi tanitó.

A lelkészek által az év elején kitöltött egyházlátogatási jegyzőkönyvek adatait megvizsgáltuk, azoknak alapján a szükséges figyelmeztetéseket megtettük, a jegyzőkönyv helytelen adatait kiiga-

zitottuk. Miután ezen jegyzőkönyvek adatainak összesitő jelentését már a tavaszi közgyülésünkön előterjesztettem, most a küldöttségek által felvett jegyzőkönyvek alapján örvendetes tényként jelentem, hogy a gondnoki naplók és számadási főkönyvek mindenütt helyesen vezettetnek, az alapok fedezetei megvannak, az anyakönyvek és jegyzőkönyvek rendesen vezettetnek, a lelkészi könyvtárak és iktatók rendben vannak és az egyházi épületek — a külön felemlitett egyházak kivételével — mindenütt jó karban vannak ; egyszersmind a küldöttségek jelentéseiből a következő fontosabb s részben hatósági intézkedést igénylő ügyeket van szerencsém kiemelni :

Nagyszalontán a presbytériumot szegényügyi bizottság megalakitására és énekkar szervezésére felhivtuk.

Mezőbajjon a presbytériumot a tüzbiztositási összeg felemelésére és a nagyobb iskolás növendékek iskolalátogatásának fokozottabb szorgalmazására utasitottuk.

Erdőgyarakon a vasárnap délutáni istentiszteletek tartása feltétlenül megkezdendő. A presbytériumot utasitottuk, hogy jó példaadással és a hivek állandó buzditásával legyen a lelkész segitségére.

Jelentetett, hogy 16 hold tanitói földet elvettek azon cimen, hogy nem illeti a felekezeti tanitókat, mert az iskola nem nyilvános.

Árpádon vasárnap délután legtöbbször csak imával tartatott az istentisztelet. Lelkészt kötelezték kátémagyarázat tartására, a presbytériumot a délutáni isteni tiszteletek látogatásában is jó példaadásra. Presbytériumot a hátralékos köztartozások mielőbbi befizetésére utasitottuk.

Feketetóton a mult év végén megtörtént lelkészcsere után teljes rend, nyugalom és békesség uralkodik. Temploma kijavittatott, tornya ujáépittetett s a templomot fütésre berendezték.

Kisházán az állami iskolába járó növendékek vallásoktatása sok kivánnivalót hagy fenn. A csekély számban iskolában talált növendékek alig tudtak valami keveset az előirt vallástani anyagból és éneklésük is elszomoritó, kevés is, rossz is. Előkönyörgő tanitó a sok mulasztást adta eredménytelenség okául. Azonban azóta felmerült ügyekből és a lelkész bekivánt jelentéséből arról győződtem meg, hogy azon remények, melyeket Várkonyi Imre előkönyörgőül alkalmazásához füztünk, hiuknak, és azon anyagi áldozatok, melyeket felügyelő lelkész javadalmának az előkönyörgő fize-

tésének javitására hozott, hiábavalónak bizonyultak. Előkönyörgő nemcsak a hivek szeretetét nem képes megnyerni, de az ellentéteknek presbyteriumban és a hivek között szándékos és indokolatlan kiélezésével ellenszenvet szit maga iránt, mit aztán némelyek az egyházra is átvisznek. Kiáltó bizonysága ennek a napokban történt 9 áttérés a baptista egyházba.

Tenkeszéplak szomoru helyzete nem változott. Földje, imaháza ma is idegen kezekben. Az egyázkerület nem tud előkönyörgő vallástanitót beállitani s pillanatnyi segélyül egyszersmindenkorra 2,000 L.-t szavazott meg. Felügyelő lelkésznek az idő és ut által korlátolt megjelenései és munkája nem képesek megmenteni e kis gyülekezetet.

Nagyzerénden sok baj származott a lelkészi állásnak $^3/_4$ éven át üresedésben léte miatt. A lelkészi lak alapos renoválásra szorul, sőt helyesebb volna ujjáépiteni, 2 iskola régi épület, a mai kor követelményeinek nem felel meg. A köztartozások nagy része, sőt állami és községi adó is fizetetlen. Az uj lelkészre nagy és nehéz munka vár.

Feketegyarmaton az V, VI és VII osztály nem volt beállitva. A lelkészlak keritései és melléképületei renoválandók. Lelkész ujabb jelentése szerint Molnár Ferenc tanitót állampolgári jogának rendezetlensége, de főként román vizsgájának le nem tétele miatt a miniszter eltiltotta a tanitástól. Lelkész jelentette az esetet a püspök urnak, ki a miniszterhez fordult orvoslásért. Addig lelkész tanitja a nagyobb osztályokat, az uj tanitó Benke Béla a kisebbeket,

Tamáshidán az egyházi épületeket de kivált a tanitói lakást javitani kell.

Bélzerénden V, VI és VII osztály most sincs. A tanitási eredmény az alsó 4 osztályban is gyenge, az elvégzett tananyag nem volt kellően begyakorolva s e miatt a tanulók csüggedtek és bátortalanok. Szegényügyi bizottság megalakitandó.

Simonyifalván a vallást és éneket Janszky Elemér ref. v. állami iskolai igazgató tanitó tanitja. A vallástanból értelmesen adták elő a növendékek a tanultakat, de énekelni nem tudnak. Presbyterium hiányos, az elhaltak helyei betöltendők. Lelkész olykor, — legkelyesebben előre megállapitott időben — isteni tiszteletet tartson. Az egyház tagok közönyösek, egyházi adó kivetve nincs.

Vadászon VI és VII osztály nincs, mert, — mint tanitó panaszolja, — a 12 évet betöltött gyermekek nem járnak fel, ugy hogy

a mult évben a revizor a román állami iskolába irta be őket. Félő, hogy ez iskolánk elvesziti a felsőbb osztályokat. — A presbyterium érdeklődéssel hallgatta küldöttség előadását és buzditását, vállalták a lelkészlak szobáinak uj padlóval való ellátását, az iskolai épületek renoválását, a tüzbiztositási dijat 120,000 L.-ről kétszeresére emelték, a kulturtaxát törleszteni igérték, ugy hogy a küldöttség jóleső érzésekkel távozott, de u. a. presbytérium szept. 29-én kereken megtagadta püspök urnak a kulturadó befizetésére esperes utján leadott rendeletének végrehajtását.

Szintén a vallást és éneket Soos Jánosné tanitja méltánylásra érdemes szorgalommal és megfelelő eredménnyel.

Ágyán a tüzbiztositási dijat felemelték. Templomrenoválásra, 3-ik harangra, orgonára szép összeget gyüjtöttek. Panaszolják, hogy a nagyobb osztályu gyermekek a nyári félévben elszélednek, a konfirmációról elmaradnak. Lelkész későbbi jelentése szerint a lelkészi földből 1 és $^1/_2$ holdat kolónisták részére házhelynek kisajátitottak.

Anton most már az állami iskola tannyelve is magyar. Óhajtandó volna, ha a 2 iskola nem a nemek szerint oszlanék meg, hanem az I-II osztályt az állami tanitó és a felsőbb osztályokat a felekezeti tanitó tanitaná.

Belényessonkolyoson a presbyterium utasitandó, hogy az állami iskola által fizetett haszonbért az iskolai épületek jókarbantartására forditsa.

Körözsjánosfalván a vallást és éneket Kerékgyártó Mihály állami ig. tanitó tanitja megfelelő eredménnyel.

Belényesujlakon most már mindkét iskola megfelel a követelményeknek. Megdöbbentő, hogy Sipos Ida tanitónő életének tavaszán ez év julius havában hirtelen elhunyt. Az ifjan elköltözött tanitónő emléke legyen áldott!

Magyarremetén az állami iskola magyar szekciójában 2 tanerő müködik, kik a mult évben I, III és II, IV osztály szerint, a folyó tanévben pedig lelkész legujabb jelentése szerint az I-II és III-IV osztály szerint megosztva tanitják a 2 vegyes iskolát, az V-VI osztályu növendékek a román tannyelvü állami iskolába járnak. A vallást s éneket minden osztályban Szatmáry István lelkész tanjita kiváló eredménnyel.

Körözstárkányban még mindig sok a mulasztás, bár azt hogy a látogatás alkalmával a növendékeknek alig több, mint fele volt

jelen, menti az akkor uralkodott járványos betegség. Feltünő, hogy a nagyobb gyermekek közt többnek bizonyitványa van arról, hogy ártalmas nekik a tanulás. Presbyterium utasitandó, hogy a szüléknél hasson oda, hogy gyermekeikkel végeztessék el az elemi iskola osztályait.

Magyarcsékén a növendékek a román tannyelvü állami iskolába jártak, mivel a subrevizor nem engedte őket a magyar tannyelvü róm. kath. iskolába. Látogatóság figyelmeztette a presbyteriumot, hogy ez most már engedelyezve van. A növendékekkel az elaggott lelkészen kivül Liszki István birósági hivatalnok neje is foglalkozott elismerésre méltó szorgalommal. Az elaggott lelkész nyugdijaztatását kérte. Az eljárás most van folyamatban. A szórványok missiói munkáját a beteges lelkész helyett Nagy Zoltán belényesujlaki lelkész látta el nagy szorgalommal és hozzáértéssel.

Várasfenesen az I-II oszt. iskolában, melyet Makay Ilona vezet, most már kifogástalan az eredmény. Ellenben a felsőbb osztályoknál, melyeket Nagy Gyula vezet, a mult évben megrótt hiányok még most is fennállanak. A látogatás alkalmával a 69 beirt növendék közül csak 39 volt jelen. A növendékekre jellemző, hogy a III osztály jobban olvas, mint a IV-ik, mi azt engedi feltételezni, hogy még nem felejtették el a másik iskolában tanultakat, vallástanból és földrajzból egyáltalán nem tudtak feleletet adni a növendékek. Presbyterium azon jelentést tette a gyülésen a vizitációnak, hogy — ha Nagy Gyula el nem távozik, -- ők minden igyekezetükkel sem lesznek képesek megakadályozni a gyermekek szüleit abban, hogy iskolás gyermekeiket ne a román nyelvü állami iskolába irassák be. Nagy Gyula ellen a fegyelmi eljárást megindittottam.

Arad hivatása magaslatán álló városi, intelligens gyülekezet. Vasárnapi iskolái, bibliakörei, énekkara és nőegylete kiváló eredményeket mutatnak fel. Az egyházi élet vezetésében lelkész mellett 2 segédlelkész fáradozik, a 2 utóbbi végzi az elemi és középiskolákban a vallás és énektanitást általában véve kielégitő eredménnyel. Lelkész panasza, hogy az agrár törvény értelmében kapott 50 hold földből 29 holdat visszavettek.

Szentleányfalván a vallást és éneket Nagy Dániel lelkész tanitja dicséretes eredménnyel. Nőegyletét a lelkész agilis és ezen munkára rátermett neje vezeti, ki a vallásos estéken is szerepel. Az egyház sérelme, hogy az iskola-átadási szerződés azon kikötését, hogy egy tanitó, mindig református legyen, ki a kántori teen-

dőket elláthassa, a román állam nem respektálja. E sérelem már jelentetett az egyházkerületnek, mely 60—1929 sz. határozatával felkérte püspök urat, hogy tegyen a miniszteriumhoz előterjesztést. Válasz ezideig nem érkezett.

Gyorok maroknyi gyülekezete — élén tevékeny ifju lelkészével — nehéz élet-halál harcot viv egyháza megmaradásáért. Anyagi erejük kicsinysége miatt nem képesek a tanitói állást betölteni. Az egyházkerület igért ugyan a tanitói fizetésre 15,000 L. segélyt, de a kicsiny gyülekezet nem képes a még szükséges összeget előteremteni. Ezért iskoláját megerőltető fáradozással a lelkész vezeti jó eredménnyel.

Pankota felekezeti iskolájában a vallásoktatást lelkész végezte jó eredménnyel. Török Sándor kántortanitó iskolája jó volt, főleg az I osztályban, melyet ő maga kezdett el, a felsőbb osztályok hiányait még nem birta teljesen pótolni.

Borosjenő még mindig a lét és nemlét harcát vivja. Lelkiismeretes munkát végez itt Liszkay Kálmán segédlelkész, mit az egyházkerületi közgyülés 56—1929 sz. határozatában örömmel vett tudomásul. Elismerést érdemel rajta kivül Major László presbyter is valóban apostoli buzgóságu fáradozásaiért, de tisztelet a borosjenői és környékbeli hiveinknek is, kik áldozatkészségükkel lehetővé tették, hogy anyagi erő hiányában össze ne omoljék a halottaiból nemrég feltámasztott borosjenői egyház. Óhajtandó, hogy — mint már nehány egyház cselekedte, — mindazon egyházak, melyek a lelkészlak megvételére 3—4 év előtt kamatmentes kölcsönt adtak a borosjenői egyháznak, e kölcsönök visszafizetéséről lemondanának.

Örvendetes tényként jelenthetem, hogy a legfelső agrártanács f. év julius 25-én kelt 5253 sz. végzésével helyt adott a borosjenői egyház fellebbezésének és az agrár-reform utján 1924-ben kiutalt 50 hold földjogosultságát elismerte

Bár e. m. közgyülésünk tárgysorozatában is elő fog kerülni, e helyen is van szerencsém jelenteni, mint a borosjenői missiói kör fejlődésének jelét, hogy f. év aug. 4-én a béli szórvány az én elnökletem alatt megtartott népes közgyülésében fiókegyházzá alakult, főgondnokot, gondnokot és 5 tagu presbyteriumot választott ; továbbá, hogy Nagy József és neje Schubkegel Katalin silindiai lakosok a silindiai szórvány részére templomhelyül egy 276 □ öl kiterjedésü telket adományoztak.

Borossebesen a vallást és éneket Szabó József lelkész tanitja, a vallástant kielégitő eredménnyel, de a küldöttség az énektanitás eredményét gyengének találta. Presbyterium határozottan kijelentette, hogy bármily megerőltetéssel, de felállitja, illetve megnyitja évek óta szünetelő iskoláját. A kijelentést tett követte, mert uj tanitót választottak, azonban a beiratás alkalmával az állami iskola igazgatója nem fogadta el a declarátiókat azon indokolással, hogy az egyház iskolája évek óta nem müködik, sőt átadták azt az államnak s midőn ennek dacára szept. 15-én megnyitották az iskolát, még aznap bezárták azt. Ez iskolai sérelem felett tárgysorozatunk külön pontján kérek határozni.

Csermő pusztuló, fokozatosan néptelenedő gyülekezet. Agg lelkésze már évek óta ágyban fekvő beteg, ki saját fizetéséből segédlelkészt tart ugyan, de a segédlelkész — ki nem is mindig kápláni vizsgát tett atyafi, — nem képes pótolni a saját nyája felett őrködő lelkipásztort. A vallást és éneket a segédlelkész tanitotta jó eredménnyel.

A mult e. m. közgyülés óta betöltetett a sokáig üresen állott nagyzeréndi lelkészi állás Balogh László magyarkeceli lelkész egyhangu meghivásával, beiktatása okt. 27-én megy végbe. Megerősitése iránt külön szám alatt kérek határozni.

A tanév bezárta óta egyházmegyénk tanitói karából meghalt Sipos Ida belényesujlaki tanitónő; állásaikról — máshelyre választásuk miatt — lemondtak: Szabó Dániel ágyai tanitó, ki Pankotára választatott meg, Ladányi Károly nagyszalontai, Török Sándor pankotai és Benke Pál mezőbajji tanitók. A tanitóválasztások megerősitését az elnökileg elintézett ügyeknél kérem. Betöltés alatt van az ágyai és mezőbajji tanitói állás.

Török Sándor Pankotáról eltávozott tanitó, mint dékán az e. m. tanügyi bizottság tagja volt. A távozásával megüresedett tanügyi bizottsági helyet egy tanitódékán választásával kérem betölteni.

Jelentésem tejlessége végett fel kell emlitenem, hogy f. év április 14-én a gyantai egyház imposans uj orgonát állitott be templomába, — május 12-én a kisnyégerfalvai fiókegyház 2 uj harangot készittetett, — junius 2-án a nagyszalontai egyház a régi orgona külső vázának megtartásával hatalmas uj orgonát készittetett és ez alkalommal a temploma belsejét is teljesen kijavittatta és ujra festtette. — Ezek avatási ünnepélyein megjelentem és func-

tiókat végeztem. — Junius 9—10 napjain résztvettem a Kolozsváron tartott zsinati üléseken. Augusztus 4-én megalakitottam a béli fiókegyházat s magam végeztem a lelkészi szolgálatot. September 11—16 napjain részt vettem a Nagykárolyban rendezett nagy héten és a Károli Gáspár ünnepélyen.

Kiváló tiszteletem kifejezésével vagyok

Tinca—Tenke, 1929 október 18

Kassay Béla
esperes.

ESPERESI JELENTÉS
AZ ELNÖKILEG ELINTÉZETT ÜGYEKRŐL.

Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyülés!

Egyházmegyénk 1929 április 4-én tartott közgyülése óta a következő fontosabb ügyeket intéztem el, melyeknek részint helybenhagyását, részint megerősitését kérem :

1., 1929 aug. 7-én püspök ur kirendelése alapján Boros Ferenc III th.-nak meghatalmazást adtam, hogy Csermőn Bodnár Lajos lelkész mellett kisegitő lelkészi teendőket végezhessen.

2., Aug. 10-én a feketegyarmati presbytérium 19—1929 sz. határozata és bemutatott okmányai alapján Benke Béla okleveles tanitót a f. gyarmati kántortanitóságban — helyettes minőségben — megerősitettem.

3., Aug. 19-én a nagyszalontai presbytérium 1929 jul. 7-én 7 a., sz. határozata és bemutatott okmányaik alapján Torday Ferenc és Máté Lajos okleveles tanitókat a nagyszalontai tanitói és helyettes kántori állásokban megerősitettem.

4., Aug. 19-én megerősitettem az anti presbytérium 25—1929 sz. azon határozatát, mely szerint a templomrenoválás ács és kő-

mives munkálatait, valamint a lelkészi és tanitói lakon 1—1 istálló épitését Csikos Mihály nagyszalontai kőmivesnek 53,150 L.-ért, a templomrenovásnál szükséges bádogosmunkát Varró István nagyszalontai bádogosnak 20,730 L.-ért és az asztalosmunkát 21,800 L.-ért kiadta, egyszersmind megerősitettem az ezen munkákról 2—2 példányban készitett szerződéseket.

5., Aug. 22-én püspök ur kirendelése alapján, mellyel Gavallér Lajos s. lelkészt Tenkéről Kisperegre s Patay István s. lelkészt Kisperegről Tenkére helyezte át, előbbinek elbocsátó bizonyitványt, utóbbinak meghatalmazást adtam, hogy mellettem minden lelkészi teendőt végezhessen.

6., Szept. 4-én püspök ur kirendelése alapján, mellyel Szőke Sándor végzett theologust a nagyszalontai fiuinternátusnál ujonnan létesitett felügyelői és hitoktatói állásra s egyben szükség esetén segédlelkészül kirendelte, meghatalmazást adtam, hogy a nagyszalontai egyházban szükség esetén minden lelkészi teendőt végezhessen.

7., Szept. 20-án megerősitettem az anti presbytérium 30—1929 sz. azon határozatát, mely szerint a templomrenoválás céljaira 200,000 L. rendkivüli adót vet ki a hivekre.

8., Szept 26-án a belényesujlaki presbytérium 49—1929 sz. határozata és bemutatott okmányai alapján, — melyek közt püspöki engedély is volt, — Márton Hermina ág. vallásu okleveles tanitónőt a b.-ujlaki tanitóságban — helyettes minőségben — megerősitettem.

9., Okt. 5-én a borossebesi presbytérium 1929 szept. 10-én 2 sz. a. hozott határozata és bemutatott okmányai alapján Péter Béla okleveles tanitót a b.-sebesi kántortanitóságban — helyettes minőségben — megerősitettem.

10., Okt. 8-án pankotai presbytérium 1929 szept. 19-én 41 sz. a. hozott határozata alapján Szabó Dániel okleveles tanitót a pankotai kántortanitóságban megerősitettem.

11., Okt. 17-én püspök ur kirendelése alapján D. Kiss Lajos III éves hittanhallgatónak meghatalmazást adtam, hogy Csermőn Bodnár Lajos mellett, mint lelkészi kisegitő, minden lelkészi szolgálatot végezhessen a presbyteri gyüléseken elnöklésen kivül, mivel egyidejüleg Kun Zoltán pankotai lelkészt biztam meg.

Kiváló tiszteletem kifejezésével vagyok

Tinca—Tenke, 1929 október 18.

Kassay Béla
esperes.